

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1895

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de ministers van Justitie en van Buitenlandse Zaken over *visumverlening aan de aanslagpleger op de vlucht Amsterdam-Detroit* (ingezonden 2 februari 2010).

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 12 maart 2010) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1741.

Vraag 1

Kent u het bericht «Abdulmutallab kreeg opzettelijk wel visum»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4 en 5

Kunt u bevestigen dat een Amerikaanse ambtenaar van Buitenlandse Zaken heeft verklaard dat deze aanslagpleger op de vlucht Amsterdam–Detroit op verzoek van inlichtingendiensten een visum voor de Verenigde Staten (VS) heeft verkregen, ondanks dat de visumverlener ervan bewust was dat deze terrorist op de zwarte lijst stond?

Welke inlichtingendiensten betreft dit?

Wordt door de Amerikaanse regering bevestigd dat die visumverlening feitelijk op die wijze heeft plaatsgevonden?

Zijn Nederlandse inlichtingendiensten, voorafgaand aan de reis van de aanslagpleger naar Nederland en vervolgens naar de VS, door Amerikaanse autoriteiten op de hoogte gebracht dat aan hem een visum voor de VS was verleend, ondanks dat hij op de zwarte lijst stond of dat betrokkene een mogelijk veiligheidsrisico kon zijn? Zo ja, waarom heeft Nederland toegestaan dat hij via Nederland kon reizen? Heeft die informatie geleid tot verhoogde aandacht van Nederlandse inlichtingen- of beveiligingsdiensten voor betrokkene tijdens zijn vlucht naar en verblijf op Schiphol? Zo nee, welke stappen gaat u richting de Amerikaanse regering ondernemen?

¹ Trouw, 31 januari 2010 http://www.trouw.nl/nieuws/wereld/article2976470.ece/_Abdulmutallab_kreeg_opzettelijk_wel_visum_.html.

Antwoord 2, 3, 4 en 5

Het bericht «Abdulmutallab kreeg opzettelijk wel visum» verwijst naar uitspraken die de heer Patrick Kennedy zou hebben gedaan voor een Amerikaanse onderzoekscommissie van Binnenlandse Veiligheid. Ons zijn dergelijke uitspraken van de heer Kennedy niet bekend. Wel sprak de heer Kennedy zich op 7 januari 2010 in een radio-interview (<http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=122304720>) uit over de visumverlening aan de heer Abdulmutallab. Uit dat interview blijkt echter op geen enkele manier dat de heer Abdulmutallab op verzoek van inlichtingendiensten een visum voor de Verenigde Staten zou hebben verkregen, ondanks dat bekend zou zijn dat de heer Abdulmutallab op een zwarte lijst zou staan. In datzelfde interview maakt de heer Kennedy wel een algemene opmerking over het proces van visumverlening zoals de Amerikaanse autoriteiten dat hebben ingericht na de aanslagen op 11 september 2001. De heer Kennedy zegt dat er gevallen zijn waarin hetzij de wetshandhavingdiensten hetzij de inlichtingen- en veiligheidsdiensten willen dat een bepaalde persoon naar de Verenigde Staten kan reizen opdat zij deze persoon kunnen arresteren of in het oog houden. De heer Kennedy zegt niet dat de heer Abdulmutallab om deze reden een visum zou zijn verleend. De heer Abdulmutallab was tot en met de mislukte aanslag niet bekend bij de Nederlandse autoriteiten.

Vraag 6

Deelt u de mening dat het hoogste tijd is dat Nederland ook zelf (zo mogelijk in samenwerking met andere landen van de Schengenzone) een zwarte lijst voor vliegtuigpassagiers gaat opstellen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u doen om dat te realiseren?

Antwoord 6

De mislukte aanslag op de vlucht Amsterdam–Detroit op Eerste Kerstdag heeft eens te meer duidelijk gemaakt dat wij voortdurend alert moeten zijn op de veiligheid van de burgerluchtvaart. Het is daarbij van groot belang dat de inlichtingen- en opsporingsdiensten in Nederland (evenals die in andere landen) beschikken over alle relevante informatie en deze tijdig kunnen analyseren. Daarbij dient te worden gezien hoe en onder welke voorwaarden informatie-uitwisseling ertoe kan bijdragen dat voorkomen wordt dat personen die een gevaar vormen voor de nationale veiligheid van Nederland of van andere (Schengen-)landen aan boord van een vliegtuig worden toegelaten.

Een aantal landen in de wereld verzamelt reeds de passagiersgegevens van alle passagiers voorafgaand aan een vlucht. Ook binnen de EU zal dit op termijn het geval kunnen zijn. Het gaat dan in het bijzonder om de ontwikkeling van een Europees PNR-systeem. Nederland is hiervan een voorstander en heeft dit op de onlangs gehouden informele JBZ-Raad in Toledo bepleit. Pas wanneer passagiersgegevens van alle passagiers voorafgaand aan een vlucht worden verzameld kunnen deze gegevens doelmatig worden vergeleken met gegevens in relevante databanken. Dit laatste is uiteraard afhankelijk van wettelijke bevoegdheden en zal proportioneel moeten zijn in relatie tot de bemoeienis met de persoonlijk levenssfeer.

In het kader van het Programma Vernieuwing Grensmanagement, dat in 2008 van start is gegaan, wordt reeds onderzocht hoe de informatiepositie voor het grenstoezicht, waaronder begrepen dat ten behoeve van de openbare orde en de nationale veiligheid, kan worden versterkt. De ontwikkelingen binnen de Europese Unie om te komen tot een EU-PNR systeem worden hierbij betrokken. De gedachtebepaling over een eventuele «no fly list» is in het licht van bovenstaande dan ook nog niet afgerond.